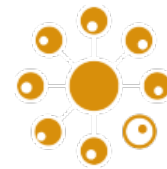

Begaafdheids
ProfielScholen

Kracht, expertise en vindbaarheid
BPS-scholen po

2020

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Basisschool Het Talent	3
Basisschool De Driesprong	5
basisschool Vlasgaard.....	6
Basisschool voor Daltononderwijs Helen Parkhurst	9
CBS De Wegwijzer	10
CBS Ten Holtens Erve	11
Daltonschool St. Jozef	12
De Kralingsche School	14
Het Pluspunt	15
IKC Floriant	16
Jan Ligthartschool Driecant.....	17
Jan Ligthartschool Rendierhof.....	20
Kbs. De Hofstee	23
Kindcentrum Het Timpaan	24
Montessorischool 't Ronde	25
obs De Tweemaster.....	28
OBS Jan Harmenshof.....	30
obs Jan Antonie Bijloo	32
OBS JOSEPH HAYDN	34
o.b.s. Jan Ligthart Appingedam	36
Octantschool Fontein	38
PCBS De Arke.....	39
Prins Clausschool.....	41
Prins Florisschool.....	43
School op de Berg.....	45
Tjongerschool.....	47

Basisschool Het Talent

“VOOR JE KIND WIL JE TOCH HET BESTE”

Contactgegevens

Adres: Queenstraat 37B 6663 HA Lent, 024-3604332. Website: <https://www.het-talent.nl/>

Over de school

Basisschool Het Talent is een basisschool in de waalsprong bij Nijmegen. De school heeft ongeveer 600 kinderen, verdeelt over 6 units. Een van deze units, unit wit, is gericht op hoogbegaafde kinderen. Hier zitten ongeveer 60 kinderen die voltijd onderwijs krijgen voor hoogbegaafde kinderen. In de rest van de units zitten zo'n 80 meer- en hoogbegaafde kinderen.

Binnen een unit wordt er gewerkt met 4 mentorgroepen, waarin kinderen van 4 tot en met 8 jaar bij elkaar zitten en kinderen van 8 tot 12 jaar. Het Talent heeft een uniek onderwijsconcept ontwikkeld, waarin het kind en het omgaan met verschillen centraal staan. De belangrijkste kenmerken van ons onderwijs zijn dat kinderen een eigen leerroute volgen, Het curriculum bestaat uit (speel)leerstoflijnen, er zijn geen jaarklassen, maar verticale groepen en levensecht leren, samenwerken en zelfstandig werken staan centraal.

Onderwijsvisie

Kinderen verschillen. Elk kind heeft eigen talenten, eigen mogelijkheden en eigen ondersteuningsbehoeften. Basisschool Het Talent erkent die verschillen en wil recht doen aan ieder kind. We doen dat vanuit een doordachte visie, die is gestoeld op de volgende uitgangspunten:

- Het kind staat centraal
- Het kind functioneert in een sociale context
- Pedagogische Didactische Kernstructuur (PDKS)
- Het onderwijs gaat uit van erkende ongelijkheid
- Het onderwijs is vraag gestuurd
- Beginsituatie is uitgangspunt van het onderwijs

Kritische succesfactoren

Het onderwijs in unit wit heeft de volgende kenmerken:

- Een uitdagend onderwijsaanbod, de leerstof wordt 'topdown' aangeboden, we doen een beroep op de creativiteit van de kinderen en er is veel aandacht voor wereldoriëntatie vakken.
- Naast het reguliere onderwijsaanbod, zijn er vakken als filosofie, rots en water training, schaken en science. Unit wit is onderdeel van de school en is gekoppeld voor de schoolbrede onderwerpen aan een reguliere unit.
- De hoogbegaafde kinderen volgen een eigen onderwijsprogramma, maar doen daarnaast veel samen met de andere kinderen, bijvoorbeeld op het schoolplein en

tijdens schoolbrede activiteiten. Unit wit draait mee in een pilot voor Tweetalig onderwijs. Ongeveer de helft van de tijd is de voertaal Engels in de unit. (er zijn daarnaast lessen in Cambridge Engels gegeven door een vakdocent).

Deeltijd wit

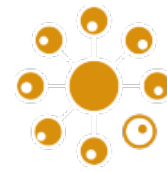
Voor kinderen die meer- of hoogbegaafd zijn maar in een reguliere unit zitten kunnen gebruik maken van de deeltijd variant van unit wit. Ook een aantal kinderen van andere scholen maken hier gebruik van. Deeltijd wit is onderverdeeld in deeltijd voor kleuters (gericht op lezen en oplossingsgericht denken), jonge kinderen gericht op schaken (kritisch en logisch denken) en verdieping op een onderwerp en science en kinderen (vanaf ongeveer 8 jaar) gericht op verdieping op een onderwerp en taal, kritisch, logisch en creatief denken en rots en water training. Zij krijgen dit een dag per week.

Kritische succesfactoren

- Uitgaan van verschillen en erkende ongelijkheid begint bij aanmelding van het kind. Ouders geven in een beginkenmerkenlijst aan wat het niveau van hun kind is op 3,8 jarige leeftijd (genormeerde lijst ITS). Dit geeft een indicatie voor kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong waarmee de school direct rekening kan houden met het starten op de basisschool.
- De juiste mensen op de juiste plek.
- De organisatie van de school is zodanig dat er voor elk kind rekening gehouden kan worden met verschillen in niveau, tempo en aanbod.
- Dezelfde groep mentoren is verantwoordelijk voor de hele schoolloopbaan van het kind, vormgegeven binnen de unit.

Good Practice(s)

Unit wit (voltijd onderwijs aan hb-kinderen) – ^[1]_[SEP] Het aanbod in de reguliere units komt veelal tegemoet aan de leerbehoeften van hoogbegaafde kinderen. In specifieke situaties heeft een kind soms meer nodig. Hiervoor hebben wij een aparte unit ingericht (unit wit), waar het onderwijs is volledig is aangepast aan het niveau en de denkwijze van hoogbegaafde kinderen.

Basisschool De Driesprong

<https://www.bsdedriesprong.nl/>

basisschool Vlasgaard

“ELK KIND WORDT GEZIEN!”

Contactgegevens

Adres: Kerkstraat 57-59, 5411 EA Zeeland. Website: <http://www.vlasgaard.nl/>

Over de school

Vlasgaard is een katholieke dorpschool met 369 kinderen. Het pedagogisch klimaat op onze school zorgt voor vertrouwen, structuur en veiligheid voor de kinderen en de leerkrachten. We besteden veel aandacht aan de omgang met elkaar.

De school is volop in ontwikkeling. Er wordt gewerkt met het programma Visible learning, ontwikkeld door John Hattie. Daarbij ligt dit schooljaar de nadruk op het geven en ontvangen van feedback a.d.h.v succesindicatoren. Feedback zorgt voor een groot leerrendement. Leerkrachten geven kinderen feedback, kinderen geven elkaar feedback en kinderen geven leerkrachten feedback op hun handelen.

Onderwijsvisie

Altijd in ontwikkeling

Op Vlasgaard werken we vanuit de volgende uitgangspunten:

- We geloven dat prestaties altijd te verbeteren zijn en niet in beton zijn gegoten.
- We geloven dat leren een uitdaging blijft en dat het niet enkel het aanreiken van leerstof is in hapklare brokken.
- We begrijpen dat wat voor de ene leerling uitdagend is, voor de ander niet zo hoeft te zijn.

Als team blijven we steeds ontwikkelen. We doen er alles aan om het effect van ons onderwijs te evalueren, zodat we onze manier van lesgeven kunnen bijsturen waar nodig. Feedback van de leerlingen en van elkaar is hierbij essentieel. Met behulp van het programma Visible Learning bekijken we steeds de impact die onze manier van lesgeven heeft op het leergedrag van de kinderen. Ook krijgen we met Visible Learning onderwerpen aangereikt waarmee we deze impact kunnen vergroten.

Meer dan leren

Op Vlasgaard vinden we de omgang met elkaar erg belangrijk. Wij zien het als een van onze taken om te werken aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen. Ze moeten later voor zichzelf kunnen zorgen en goed kunnen omgaan met de mensen en de wereld om hen heen. Vanuit een veilige basis wordt daarom dagelijks aan de sociale, emotionele en cognitieve vorming van de leerlingen gewerkt.

Een veilige omgeving

Wanneer een kind zich fijn en veilig voelt, krijgt het de ruimte om kennis en vaardigheden te ontwikkelen. Vertrouwen geven betekent vertrouwen krijgen en daarom is het pedagogische klimaat op onze basisschool gebaseerd op de volgende vier kernwaarden: vertrouwen, respect, veiligheid en aandacht voor elkaar. Deze waarden zijn terug te zien in ons handelen

en vormen een veilige en voorspelbare omgeving waarin kinderen vrij kunnen ontwikkelen, maar ook fouten mogen maken

Jeelo

Om de leerlingen voor te bereiden op de 21e eeuw is het verwerven van alleen kennis niet voldoende. Door middel van zogenaamde Jeelo projecten besteden we veel aandacht aan de ontwikkeling van relevante vaardigheden en competenties zoals communiceren, creativiteit, oplossingsgericht denken en ict geletterdheid. Deze Jeelo projecten helpen het kind een succesvolle plek in onze samenleving te krijgen.

De drie pijlers van elk Jeelo project zijn: zelfstandig werken, samen werken en samen leven. Bij elk project werken kinderen in kleine groepjes aan een praktisch eindproduct zoals het maken van een werkstuk, het organiseren van een speelgoedmarkt, het schrijven van een blog of het maken van een meubelstuk. Ook worden bij elk thema meerdere maatschappelijke organisaties betrokken

Elk kind leert anders

Op Vlasgaard bieden we gedifferentieerd onderwijs en geven we instructie op drie niveaus. De kinderen mogen zich de leerstof op verschillende manieren eigen maken. Alleen of samen, met of zonder extra instructie. We hanteren gevarieerde werkvormen met verschil in leerstof en tempo. Een goede zelfstandige leerhouding vinden we erg belangrijk en daarom laten we de kinderen veel zelfstandig samen werken. Zo leren ze met vertrouwen zelf op zoek te gaan naar oplossingen.

Hoogbegaafde kinderen krijgen binnen deze leeromgeving verrijgings- en verbredingsopdrachten om te komen tot zelfstandige, autonome leerlingen. Door reflectie en feedback op hun leer-, werk- en denkstrategieën krijgen zij zelfinzicht.

Good Practices

Vroegsignalering

In de groepen 1-2 worden kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong vroeg gesignaleerd door samenwerking tussen ouders, leerkracht, voorschool, intern begeleider en specialist hoogbegaafdheid. In overleg wordt deze kinderen een verrijgingsaanbod aangeboden binnen de groep en buiten de groep, in zogenaamde plusgroepjes.

Plusgroepjes

Als kinderen niet voldoende uitdaging hebben en te weinig kunnen leren van het verrijgingsaanbod in de groep, kunnen zij deelnemen aan de plusgroepjes. Deze groepjes krijgen leerstof aangeboden die is afgestemd op de onderwijsbehoeften van de begaafde kinderen. Per cluster wordt dit op een passende manier ingevuld.

Plusklas

De hoogbegaafde kinderen kunnen deelnemen aan een bovenschoolse plusklas. Van de verschillende scholen van de gemeente Landerd komen kinderen een ochtend per week naar Vlasgaard voor een afgestemd aanbod op de onderwijsbehoeften van de hoogbegaafde kinderen. Er wordt gewerkt volgens de principes: leren leven, leren leren, leren denken.

Kritische succesfactoren

Op Vlasgaard is een doorgaande lijn voor het onderwijs aan hoogbegaafde kinderen van groep 1-8. Deze staat beschreven in de kwaliteitskaart, met daarop de visie en stapsgewijs de werkwijze. Deze visie wordt gezamenlijk gedragen door de leerkrachten, intern begeleiders en directie van de school. De leerkrachten worden steeds bijgeschoold en op de hoogte gehouden van de laatste ontwikkelingen door de specialist hoogbegaafdheid. Door coaching op de werkvloer krijgt de kennis ook praktische inhoud en vorm.

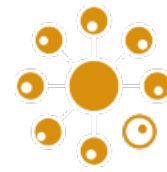
We signaleren kinderen al vroeg, in groep 1-2. Dat betekent dat we kinderen zoveel mogelijk in de eigen groep een aangepast verrijkingsaanbod aanbieden. Door het werken met groepsplannen in alle groepen is passend onderwijs voor alle kinderen ingebed in de dagelijkse praktijk. Er wordt gewerkt met drie niveaus van instructie en verwerking en voor kinderen die daar niet genoeg aan hebben wordt gewerkt met een individuele leerlijn.

De betrokkenheid van ouders bij het onderwijs aan de kinderen is belangrijk op Vlasgaard. We betrekken ouders bij alle stappen in het onderwijsproces.

Een van de ouders:

Op Vlasgaard komt mijn kind tot bloei. Haar basis is in de reguliere klas, waar de leerkracht betrokken en stabiel zorgt voor uitdagende lesstof en een positieve dagelijkse omgang met elkaar. Daarnaast vindt ze verdieping in het werken in plusgroepjes, waarbij de kinderen digitaal en in het Engels verdiepingsstof krijgen. Specifieke aandacht voor de cognitieve, creatieve en sociaal-emotionele bijzonderheden die horen bij hoogbegaafde kinderen, is er in de plusklas. Elke dinsdagochtend komen kinderen uit de regio samen. Onder begeleiding van een zeer deskundige en enthousiaste leerkracht leren ze zichzelf en elkaar beter kennen. Er is gedeelde nieuwsgierigheid, trots en respect. Er is ook een gedeeld besef dat het oké is dat je je unieke zelf bent. Mijn kind heeft er vaardigheden opgebouwd, die haar helpen het beste uit zichzelf te halen. Een rijke basis voor de rest van haar leven.

Basisschool voor Daltononderwijs Helen Parkhurst

“SAMEN HET LEVEN LEREN”

Contactgegevens

Adres: Gramsbergenlaan 4, 5043LA Tilburg. Website: www.helen-parkhurst.nl

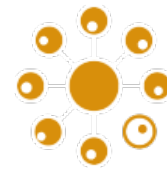
Ieder kind heeft zijn of haar eigen, unieke talenten! Op Daltonschool Helen Parkhurst dagen we alle kinderen uit om hun talenten te onderzoeken en optimaal in te zetten. Dat doen we als Daltonschool door te differentiëren in de instructie die we kinderen bieden, met ons themagericht onderwijs én met het TalentLab.

Het TalentLab is een volledig programma voor meer- en hoogbegaafde leerlingen. Hiermee biedt onze school aan meer- en hoogbegaafde leerlingen uitdagend en passend onderwijs binnen hun eigen vertrouwde school én woonomgeving.

Het TalentLab gaat verder dan een plusklas. Het is een volledig geïntegreerd programma binnen onze school. De kinderen starten hun dag binnen hun eigen thuisgroep met de Daltonstart, waar sociaal emotionele ontwikkeling, verbinding en zelfontplooiing centraal staan. In de ochtend werken de kinderen op hun eigen niveau aan de basisvakken als lezen en rekenen. Voor de kinderen in het TalentLab betekent dit zeer compacte instructie, zodat ze meer tijd overhouden voor themavakken als bijvoorbeeld Spaans, filosofie of programmeren. In het TalentLab staat het experimenteren met je eigen talenten centraal. Samen met onze talentbegeleiders, die écht kennis hebben van hoogbegaafdheid, werken de leerlingen aan hun eigen individuele leerdoelen.

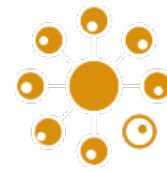
Het TalentLab in een notendop:

- Compact aanbod van de basislessen als taal, rekenen, spelling en begrijpend lezen
- Aanbod van extra vakken, zoals Spaans, filosofie en programmeren
- Iedere leerling werkt met zijn of haar specifieke leerdoelen, op basis van zijn of haar interesses
- Uitdagend en passend onderwijs in de eigen wijk
- Actief werken aan vaardigheden als mindmappen, geluiskunde, metacognitie, probleemoplossend denken en sociale vaardigheden
- Intensieve samenwerking tussen leerling, ouders en school

CBS De Wegwijzer

<http://www.wegwijzerspakenburg.nl/>

CBS Ten Holtens Erve

<https://tenholtenserve-pcbovorst.nl/>

Daltonschool St. Jozef

“WORDEN WIE JE BENT”

Contactgegevens

Adres: Markerstraat 9853 KM Lemmer. Website: www.daltonlemmer.nl

Over de school

Wij zijn een katholieke daltonschool die uit wil gaan van een brede ontwikkeling waarbij persoonsvorming en sociale waarden van groot belang zijn. Leidraad zijn de dalton-kernwaarden: verantwoordelijkheid (vrijheid), zelfstandigheid, samenwerken, reflectie en effectiviteit (doelmatigheid). Als we spreken over een brede ontwikkeling hoort daar voor ons: onderwijs aan meer- en hoogbegaafde kinderen, VVTO (vroeg vreemde talenonderwijs) Engels (vanaf groep 1) en kunst en cultuuronderwijs bij. Worden wie je bent – is voor ons een belangrijk item. Elk kind heeft zijn eigen potentie, zijn eigen talenten, zijn eigen ontwikkelingsbehoeften. Wij willen het kind ZIEN in zijn volle omvang. We willen het kind zien stralen.

Onderwijsvisie

De visie van onze school is, tegemoetkomen aan de specifieke ontwikkelingsbehoeften van alle leerlingen zodat we alle kinderen optimale kansen en zorg bieden. Met behulp van het leerlingvolgsysteem signaleren wij de ontwikkelingsvragen om vervolgens ons onderwijsaanbod daarop aan te laten sluiten. Wij willen dat er op onze school voor intelligente en meer- en hoogbegaafde leerlingen in onderwijsinhoudelijk en pedagogisch didactisch opzicht, een passend en gestructureerd onderwijsaanbod wordt gerealiseerd. Onze taak is het kind te stimuleren om met de barrières, die het tegen komt, om te gaan en ze op te lossen. Dit houdt expliciet in:

- dat de wijze van signalering en de diagnose zorgvuldig en transparant geschiedt
- dat deze leerlingen in het groepsplan in leerlijn 4 en/of 5 ingedeeld zijn
- dat het aanbod van compacten, verrijken en verbreden op een planmatige wijze wordt aangeboden
- dat we naast de cognitieve ontwikkeling van deze leerlingen ook de sociale en emotionele ontwikkeling in het oog moeten blijven houden
- dat het aanbod, de voortgang en de bijzonderheden van de SiDi 3 gescreende leerlingen geregistreerd wordt op het ‘formulier voor meer- en hoogbegaafde leerlingen’ en het formulier voor kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong
- dat de attitude van de leerkracht met betrekking tot het pedagogisch didactisch handelen wordt toegespitst op de behoefte van intelligente en meer- en hoogbegaafde leerlingen.

We werken op onze school met een leerteam voor het coördinerende werk m.b.t. meer- en hoogbegaafdheid. Dit leerteam beschikt over aanvullende competenties, de leerteamleider heeft de opleiding 'Specialist excellent talent en (hoog)begaafdheid PO afgerond en participeert in een netwerk van plusklasleerkrachten.

Het leerteam is samen met de IB-er belast met:

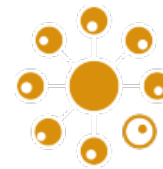
- het bewaken van het proces van signalering en diagnostiek
- het analyseren van de observatielijsten uit SiDi-3
- het begeleiden van de leerkrachten. Iedere groep heeft één vast aanspreekpunt.
- het voeren van periodieke gesprekken met de leerkrachten over items omtrent meer- en hoogbegaafdheid en de begeleiding van meer- en hoogbegaafde leerlingen.
- het borgen van afspraken
- de selectieprocedure voor de plusklas
- het bewaken van het proces van doortoetsen
- het begeleiden van nieuwe leerkrachten

Good Practice(s)

- leerlingen werken met een eigen leervraag (eigenaarschap)
- veel differentiatie
- extra onderwijsvoorziening voor uitdaging, werken aan vaardigheden en mindset
- breed draagvlak door werken in leerteams
- klankbordgroep ouders van meer- en hoogbegaafde leerlingen

Kritische succesfactoren

- Kennis en attitude van de leerkrachten
- Tijd faciliteren voor het onderwijs aan en het begeleiden van meer- en hoogbegaafde leerlingen

De Kralingsche School

De Kralingsche School
Rozenburglaan 27
3062EB, Rotterdam

E-mail: directie@kralingscheschool.nl
Tel: 010-4526689
Web: www.kralingscheschool.nl

Onze School

De Kralingsche School is gehuisvest in een historisch pand in Rotterdam Kralingen. De school is als vereniging opgericht door ouders en bestaat inmiddels meer dan 100 jaar. Er zitten ongeveer 220 leerlingen op de school. In 2015 is de school verbouwd en gerenoveerd, zodat het gebouw past bij het onderwijs van de 21e eeuw. De lessen worden op 3 instructieniveaus gegeven en de kinderen krijgen les van vakleerkrachten gym, muziek en handvaardigheid. De bovenbouw geniet ook van een vakdocent techniek. De school beschikt over chromebooks, welke voor diverse doeleinden worden ingezet.

" Verrijking zoveel mogelijk in de klas met peers "

Visie meer - en hoogbegaafdheid

De Kralingsche School gaat uit van de profielen van Betts en Neihart. Hierin worden allerlei kenmerken beschreven omtrent hoogbegaafdheid, waarbij er ook goed gekeken wordt naar een vorm van onderpresteren. De Kralingsche School stelt prioriteit aan het kunnen bieden van passend onderwijs binnen de eigen groep. Zo krijgen meer- en hoogbegaafde kinderen indien nodig onderwijsaanpassingen binnen de groep zoals een compacte versie van de rekenmethode, met daarnaast verdiepende en verrijkende opdrachten.

Twee plusgroepen: Octoplus & Kwikkergroep

De school biedt diverse materialen en mogelijkheden om binnen de klas deze kinderen te leren om te leren. Indien een kind ondanks deze onderwijsaanpassingen niet goed tot zijn of haar recht komt, of het kind heeft last van bepaalde leerblokkades (dyslexie, gebrek aan zelfvertrouwen etc.) kan een kind binnen een van de plusgroepen geplaatst worden. Hier ontmoeten zij peers en krijgen de kinderen nog meer de mogelijkheid om te leren leren. Daarnaast krijgen zij de kans om met hun eventuele blokkades om te leren gaan.

Plusgroepen

Om te zorgen dat we de hoogbegaafde kinderen zo goed mogelijk ondersteunen, biedt de school twee plusgroepen aan. Beide groepen krijgen extra activiteiten die het leren leren bevorderen en werken ze aan projecten gekoppeld aan de 21st century skills en executieve functies.

De Octoplus biedt daarnaast ook individuele ondersteuning op sociaal- en emotioneel gebied.

Het Pluspunt

“OP HET PLUSPUNT IS IEDER KIND EEN TALENT”

Contactgegevens

Adres: Jan Lievenslaan 1, 3262 ND Oud-Beijerland. Website: <http://www.pluspunthw.nl/>

Over de school

Het Pluspunt is een school voor speciaal basisonderwijs voor leerlingen uit de Hoeksche Waard en omgeving. Op onze school is ieder kind een talent. Het Pluspunt is een school voor speciaal basisonderwijs waar ieder kind uniek is en waar plezier in leren en een veilige omgeving centraal staan. Op onze school leren kinderen alleen, maar ook samen. Respect hebben voor elkaar vinden wij belangrijk. Deze kernwaarden vormen de basis voor ons onderwijs. Hier zijn wij trots op.

Op onze school hebben we drie units. (Hoog)begaafde kinderen worden geplaatst in een Da Vinci groep. Kinderen met autisme zitten in één van onze Regenboog groepen. Kinderen met leer- en/of gedragsproblemen zitten in één van onze Kameleon groepen.

Onderwijsvisie

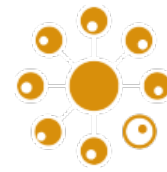
Alle kinderen bij ons op school zijn ooit vastgelopen op een basisschool. Wij hebben de ambitie om kinderen weer het plezier in school en in het leren terug te geven. Wij vinden het belangrijk dat kinderen successen kunnen ervaren en van daaruit zorgen wij voor goede resultaten behorende bij de mogelijkheden van kinderen. Wij geloven dat ieder kind over bijzondere talenten beschikt. Daar waar kinderen hun vertrouwen zijn kwijtgeraakt geven wij het terug. Daarin vinden we het belangrijk om met ouders samen te werken. Het Pluspunt wil kinderen leren hoe te leren.

Good Practice

- Leerlijn wereldoriëntatie Kosmisch onderwijs
- Portfolio op basis executieve functie en taxonomie van Bloom
- Growwizzkids high tech groenteteelt
- Project leren ondernemen

Kritische succesfactoren

- Topdown benadering
- Leren leren
- Uitgaan van onderwijsbehoeften van kinderen

IKC Floriant

<https://floriant.unicoz.nl/>

Jan Ligthartschool Driecant

“ONDERWIJS IS VOELEN, DENKEN EN DOEN. DAT DOE JE MET JE HART, HOOFD EN HANDEN”

Contactgegevens

Dalemdreef 25, 5035 LZ Tilburg. Website: <http://www.ildriecant.nl/>

Over de school

Jan Ligthartschool Driecant is een school voor bijzonder neutraal onderwijs, geïnspireerd op de ideeën van de pedagoog Jan Ligthart. Zijn motto was: “De hele opvoeding is een kwestie van liefde, geduld en wijsheid. De laatste twee groeien waar de eerste heerst”. Op onze school wordt iedere levensbeschouwing geaccepteerd en gewaardeerd, mits daarbij geen sprake is van discriminatie. Wij geloven in: Wederzijds vertrouwen; een veilig klimaat ; gelijkwaardigheid en aandacht voor elkaar; passie voor het vak; een balans tussen cognitie, emotie en creativiteit; actieve betrokkenheid van ouders. Ouders vervullen voor ons de rol van pedagogische partner en wij vervullen voor hen de rol van onderwijskundig partner, met als doel kinderen maximale kansen te bieden. We hebben een gemeenschappelijk belang, namelijk het belang van het kind.

Jan Ligthartschool Driecant maakt deel uit van Stichting Opmaatgroep. De gezamenlijke missie van de stichting Opmaatgroep richt zich op : leren Leren; leren Organiseren; leren Professionaliseren en leren Veranderen, met als doel dat scholen zich ontwikkelen tot een hoog presterende organisatie. De organisatie structuur gaat veranderen. Een belangrijke verandering is dat de scholen gaan werken met professionele leerteams waarbinnen de leerkrachten op basis van gedeeld leiderschap gezamenlijk werken aan onderwijs.

Momenteel heeft de school 15 groepen. Het team bestaat uit 27 leerkrachten, een directeur; drie leerteam voorzitters waarvan er twee onderwijskundig teamleider zijn, een intern begeleider die tevens kwaliteitscoördinator is en een leerkracht met IB taken. We hebben daarnaast een administratieve medewerker en een conciërge.

Onderwijsvisie

Missie

“Onderwijs is voelen, denken en doen. Dat doe je met je Hart, Hoofd en Handen.”

Visie

Vanuit onze missie geven we invulling aan de begrippen Hart, Hoofd en Handen. Dit zijn voor ons de pijlers van ons onderwijs. Bij elke pijler hebben we waarden geformuleerd die wij het meest belangrijk vinden.

- Hart: vertrouwen – veiligheid – respect – betrokkenheid – relatie – passie
- Hoofd: verantwoordelijkheid – “leren, leren” – leren op niveau – eigenheid – zelfstandig denken
- Handen: ouderparticipatie – samenwerken – creativiteit – handelen

Good Practice

Om tegemoet te komen aan de veranderingen in het onderwijs, zoals de wet Passend Onderwijs, heeft onze school gekozen voor de 1-Zorgroute, die zich kenmerkt door een cyclische organisatie van de zorg, waarbij het handelingsgericht werken (HGW), centraal staat. Leerkrachten werken handelingsgericht en gaan planmatig om met verschillen in onderwijsbehoeften van leerlingen.

Extra ondersteuning in brede zin, krijgt vorm binnen de groep en tijdens Werken op Maat, of via externe ondersteuning. Werken op Maat is op het rooster opgenomen. Elke ochtend van 08.30-09.00 uur is er ruimte voor begeleiding aan individuele leerlingen of kleine groepen leerlingen, maar ook voor bijv. kindgesprekken. De begeleiding, door de leerkracht en/of ouders, is voor alle leerlingen.

De school heeft een duidelijke ambitie ten aanzien van voor de cognitieve, academische begaafde leerlingen en richt zich op de ontwikkeling van dit potentieel, daarbij ook aandacht hebbend voor de zijnskant van deze kinderen. (Triadisch model, Multi-dimensioneel model waarbij omgevingsfactoren meegenomen worden, Kieboom). Leerlingen zijn in beeld en er wordt maatwerk geboden. School heeft een expertise groep HB waarin leerkrachten en HB specialisten deelnemen. Zij bewaken de afspraken die gemaakt zijn, maar informeren en ontwikkelen ook nieuwe lijnen voor het HB onderwijs.

In de afgelopen jaren heeft Driecant zich ingezet op integratie van het onderwijs aan begaafde leerlingen in het reguliere onderwijs en op verbinding met de leerkrachten in de groep. Samen met het team is gekeken naar wat gaat goed en wat kan beter. Hoe zorgen we ervoor dat deze leerlingen in beeld blijven en hoe kunnen we het aanbod en de begeleiding blijven verbeteren. Dit wordt op verschillende niveaus gerealiseerd. Daarnaast is ingezet op een structureel aanbod van verrijkingsmateriaal En wordt ingezet op psycho-educatie binnen de groepen waarbij de nadruk ligt op mindset. Met deze integratieve benadering is er een intensievere, gedragen samenwerking tussen leerkrachten en HB specialisten en begeleiders. Het programma en de leerdoelen van de HB leerlingen worden geïntegreerd.

In het beleidsplan wordt de begeleiding HB leerlingen en hoog intelligente leerlingen weergegeven. Belangrijke punten hierin zijn:

- Er is structurele begeleiding op twee dagen van de week van 8.30-10.15 in de zgn. werkplaats waarbij leerlingen werken aan verrijking- en verdiepingsmateriaal, zoals Levelwerk. De toeleiding naar de werkplaats is door de leerkrachten op basis van toetsing, signalering etc . Leerlingen worden aangestuurd en begeleid aan de hand van de Doelen en vaardigheden lijst.
- Psycho-educatie in de groepen: wat gelinkt is aan mindset (o.a. Stephen Covey). Psycho-educatie in kleine groepen: coaching in kleine groepen voor specifieke leerlingen. De toeleiding naar de coaching is onder leiding van de interne begeleider waarbij verschillende instrumenten ingezet kunnen worden, zoals onderzoek, signaleringsinstrumenten zoals DHH.

JL Driecant neemt deel aan de onderwijsonderzoekswerkplaats Point (www.Pointo13.nl). Hier komen wetenschappelijk onderwijs (Utrecht, Nijmegen en Tilburg), HBO onderwijs

(Fontys lectoraat) en basisonderwijs samen (11 basisscholen). Leerkrachten en wetenschappers voeren onderzoek uit: praktijk onderzoek en wetenschappelijk onderzoek. Ook neemt de interne begeleider van JL Driecant deel aan wetenschappelijk onderzoek in de vorm van een promotietraject. Vanuit de kennis en ervaring die hier opgedaan is en wordt, wordt de visie wetenschappelijk, theoretisch onderbouwd.

Er zijn intensieve contacten met het samenwerkingsverband. Als begaafdheidsprofiel school is Driecant de integratie en samenwerking aangegaan met Plein 013 om de Talentklassen: voltijdsonderwijs, van het samenwerkingsverband, op te nemen in de school. De leerlingen van de Talentklassen zijn inmiddels leerlingen die zijn ingeschreven op JL Driecant. JL Driecant werkt samen met Plein 013 en de deskundigen aldaar om dit een permanent karakter te geven en het beleid van Plein 013 en de school te integreren en te borgen.

JL Driecant neemt deel aan diverse netwerken zoals het Talentnetwerk Tilburg. Samen met het samenwerkingsverband zal het Talentnetwerk een rol gaan spelen in de verbetering van passend onderwijs aan (hoog)begaafde leerlingen op basis van de aan het samenwerkingsverband toegekende subsidie.

Kritische succesfactoren

Wat belangrijk is als het gaat om onderwijs aan hoogbegaafden:

- zorg voor draagvlak
- gezien en gehoord worden: de driehoek ouder-school-kind
- integrale aanpak en doorgaande lijn
- eigenaarschap van leerkrachten en leerlingen.

Jan Ligthartschool Rendierhof

“DE KRACHT VAN KWALITEIT”

Contactgegevens

Professor Verbernelaan 5, 5037 AD Tilburg. Website: <http://www.rendierhof.nl/>

Over de school

Het team van basisschool Jan Ligthart Rendierhof in Tilburg staat voor het verzorgen van onderwijs gebaseerd op de volgende pijlers: ‘kwaliteit, kindgericht en creatief’.

Wij doen er alles aan om de basisschoolperiode voor alle kinderen en hun ouders tot een fijne tijd te maken. Het schoolteam vindt het belangrijk dat kinderen goed kunnen omgaan met zichzelf en anderen.

Op het gebied van kwaliteit heeft onze school een goede naam. Kwalitatief goed onderwijs gaat op onze school gepaard met een eigentijdse inrichting van de onderwijsleersituatie en een veelzijdig leerstofaanbod met veel afwisseling in activiteiten. We bevorderen dat leerlingen tolerant zijn in gedrag en opvattingen. De onderwijskundige ontwikkeling van onze school speelt in op gestelde eisen binnen passend onderwijs. Dit alles is te danken aan allen die nu én in het verleden met enthousiasme en een positieve levensinstelling, de school hebben gemaakt tot wat die nu is. Hard werken en extra inzet horen daarbij en zijn mede bepalend voor de sfeer.

Kindgericht betekent leerlingen serieus nemen en voor ze open staan. Onze school houdt daarom rekening met de kansen van het kind. Door persoonlijke aandacht en een goed pedagogisch klimaat voelen de kinderen zich veilig en thuis. Kinderen die om welke reden dan ook extra steun en aandacht nodig hebben, kunnen op ons rekenen. Een fijne schooltijd voor iedereen houdt in dat de school uitgaat van verschillen tussen kinderen en rekening houdt met de individuele mogelijkheden die elk kind heeft.

Creatief is een belangrijk kernbegrip in onze school, omdat we een nadrukkelijk accent leggen bij de creatieve ontwikkeling in het streven naar een evenwichtige groei van het kind. De inzet van vakleerkrachten, het kunstenaarsproject en creatief omgaan met problemen zijn manieren om dat streven te ondersteunen.

Onderwijsvisie

Op de Jan Ligthart Rendierhof hebben we een uitgebreid beleidsplan geschreven over de begeleiding van meer- en hoogbegaafde leerlingen. Hierin komt onze visie en missie naar voren, maar er staat ook helder beschreven welk aanbod we hebben voor meer- en hoogbegaafde leerlingen. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is de mindset van leerlingen. We willen er voor zorgen dat de kinderen een groei mindset ontwikkelen waarbij ze leren van hun fouten en daardoor groeien en tot bloei komen. We maken daarbij gebruik van Fixie en Growie. Het ontwikkelen van een groei mindset hangt nauw samen met de uitdaging die een leerling durft aan te gaan. Daarom is het belangrijk dat ze voldoende uitdagende leerstof krijgen.

Leerlingen die we rekenen tot de begaafde leerlingen bieden we daarom naast de eventueel gecompecte leerstof, verrijkingsstof aan. Dit is een onderdeel van de groepsplannen die gemaakt worden binnen de kaders van OGW/HGW. De inhoud van de verrijkingsstof wordt bepaald door de leerkracht, waar nodig in overleg met de specialist hoogbegaafdheid en/of IB-er. De verrijkingsstof bestaat uit verdiepingsstof die methodegebonden is en verbredingsstof als leerstof die normaal geen deel uitmaakt van het methodisch aanbod. Begaafde leerlingen zullen in de regel voldoende hebben aan verdiepingsstof, hetgeen binnen onze methodes voor taal, rekenen en WO voldoende aanbod kan komen. Bij meerbegaafde leerlingen zien we dat ze naast het verwerken van verdiepingsstof vaak voldoende tijd over hebben om ook verbredingsstof te verwerken. Extra uitdagend materiaal is op school aanwezig. We hebben per bouw een kast met uitdagend materiaal. Deze kasten noemen we de 'vindplaatsen'. Leerkrachten kunnen hier verbruiks- en gebruiksmateriaal vinden, maar ook allerlei smartgames.

Daarnaast zijn er leerlingen die behalve de verrijkingsstof in de klas ook de onderzoekersclub, de speurdersclub, Spaans en/of Vindingrijk op onze school volgen. Deze plusklassen vormen een doorgaande lijn (zie poster). Om in aanmerking te komen voor één van deze plusklassen worden hogere eisen gesteld aan leerlingen in vergelijking tot leerlingen aan wie alleen een verrijkt aanbod van leerstof wordt aangeboden in de klas. Bij leerlingen die de plusklassen bezoeken ligt de nadruk op het leren leren. De leerlingen werken aan hun eigen leerdoel, bijvoorbeeld het omgaan met tegenslagen, hulp vragen, het opkomen voor jezelf, samenwerken of het gedisciplineerd zelfstandig werken (DVL, Model van Talent Ontwikkeling). Vanaf groep 5 werken de leerlingen aan "Mijn plan", waarin zij zelf in samenspraak met de leerkracht van de plusklas, hun eigen leerdoel bepalen. Elke week reflecteren de kinderen op hun eigen leerdoel en drie keer per jaar vinden er individuele gesprekken plaats om "Mijn plan" te evalueren en wordt er een nieuw plan geschreven. Deze plannen worden naast de producten verzameld in een portfolio. Dit portfolio gaat met het rapport mee naar huis en één keer per jaar vinden er ook oudergesprekken plaats. Uiteraard zorgen we ervoor dat de leerkracht evenals bij de overige kinderen, feedback geeft en zicht houdt op het werken met het verrijkte aanbod. Ten slotte vinden wij het ook van belang om op het rapport de verrijkingsstof te vermelden en te beoordelen. De begeleiding van (hoog)begaafde leerlingen berust bij de groepsleerkracht met indien nodig ondersteuning van een specialist hoogbegaafdheid.

Good Practice

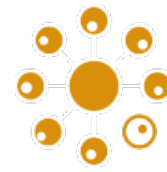
Om (hoog)begaafde leerlingen vanaf de onderbouw te kunnen begeleiden hebben wij een doorgaande lijn ontwikkeld van 4 t/m 12/13 jaar voor onze plusklasvoorzieningen.

Kritische succesfactoren

We organiseren studiedagen voor het gehele team, scholingsbijeenkomsten worden door gevolgd door onze specialist hoogbegaafdheid. Er ontstaat op schoolniveau steeds meer kennis over onderwijsbehoeften van (meer)begaafde leerlingen, hetgeen zijn vertaalslag krijgt in de groep en daarbuiten. Ieder jaar zijn er activiteiten gepland om ons onderwijs op dit terrein te optimaliseren. We houden presentaties en studiemomenten voor het team zodat alle leerkrachten op de hoogte blijven van de ontwikkelingen. Belangrijk is een stevig

draagvlak in het team en er dient structureel voldoende formatie beschikbaar te blijven om de ondersteuning aan (hoog)begaafde leerlingen vorm te geven.

Bekijk ook de poster [Doorlopende leerlijn meerbegaafdheid](#)

Kbs. De Hofstee

<https://www.rkbsdehofstee.nl/>

Kindcentrum Het Timpaan

“OP KINDCENTRUM HET TIMPAAN VINDT IEDER TALENT ZIJN PLEK!”

Contactgegevens

Kon. Wilhelminastraat 10, 7031 AC Wehl. Website: <http://www.kindcentrumhettimpaan.nl/>

Over de school

Op Kindcentrum Het Timpaan zitten 393 kinderen in de groepen 1 t/m 8. De directeur geeft samen met een onderwijskundig team leiding en sturing aan het onderwijs. In dit team zitten intern begeleiders, bouwcoördinatoren, een vakspecialist reken, taal en motoriek, een ict'er en de talentbegeleider.

We werken aan een doorgaande lijn in de ontwikkeling van kinderen van 0 tot 13 jaar. Kinderen krijgen de kans om op alle ontwikkelingsgebieden hun talenten te onderzoeken, te ontwikkelen en te ontplooien in een veilige omgeving. Het Timpaan werkt samen met organisatie in de nabije omgeving die een positieve bijdrage leveren aan de ontwikkeling en de ontplooiing van onze kinderen.

Het onderwijs wordt aangeboden in de groep op drie niveaus. Daarnaast richten we een aanbod voor kinderen die een eigen leerlijn hebben en zich hierdoor ontwikkelen in een eigen tempo. Naast deze ondersteuning werken we met verschillende plusklassen (op twee niveaus) waarbij kinderen in een peergroep werken aan doelen en opdrachten. Hierbij wordt er veel aandacht besteed aan eigenaarschap en zelfregulatie.

Onderwijsvisie

Uitgangspunten voor het onderwijs aan de meer- en hoogbegaafden zijn:

- onderwijs aan deze groep blijft maatwerk; puzzelen tot het past;
- faciliteren van de talentbegeleider;
- scholing van de talentbegeleider;
- scholing van het team;
- niet alleen uitdaging bieden in de plusklas, maar ook in de eigen groep;
- voorzien in voldoende contact van deze kinderen met hun eigen groep;
- de talentbegeleider is aanwezig bij de voortgangsgesprekken tussen ouders- kind en groepsleerkracht;
- er is een talentgroep met hierin de intern begeleiders, de talentbegeleider en de directeur;
- een rijke leeromgeving bieden

Good practice

De talentbegeleider sluit aan bij de voortgangsgesprekken van de leerlingen.

Er is een sterke verbinding met de Peergroep, maar ook met hun eigen jaargroep.

Kinderen mogen hun eigen leerdoelen opstellen, dit vergroot eigenaarschap.

Montessorischool 't Ronde

“HELP MIJ HET ZELF TE DOEN”

Ik doe er toe!

Ik kan kiezen!

Ik zoek oplossingen!

Ik weet wat ik wil!

Ik blijf nieuwsgierig!

Ik bewijs dat ik het kan!

Ik weet waar ik goed in ben!

Rode draad: Talent x Inzet x Strategie = Resultaat

Oftewel: met talent alleen kom je niet tot een optimaal resultaat. Talent komt pas echt tot bloei in combinatie met een goede inzet van de leerling en adequate leerstrategieën.

Contactgegevens

Adres: Uilenhoeve 39 3831 TX Leusden. Website: <http://www.montessorischool.nl/>

Over de school

't Ronde is een montessorischool met drie onderbouw-, drie middenbouw- en drie bovenbouwgroepen en in totaal ongeveer 230 leerlingen.

Het Montessorionderwijs heeft als uitgangspunt, dat het kind zelf actief is bij het leren. Elk kind werkt op zijn eigen niveau en in zijn eigen tempo. De leerkracht begeleidt het kind individueel en bekijkt of het tempo en de werkkeuze in overeenstemming zijn met de capaciteiten van het kind. Door de grote mate van individuele begeleiding biedt 't Ronde ieder kind goede mogelijkheden tot optimale ontplooiing.

De pedagogische aandacht in onze school gaat niet alléén uit naar bepaalde talenten of kennisgebieden, maar is gericht op de ontwikkeling van de totale persoonlijkheid van het kind. Daarbij spelen de vrije wil, vrijheid van keuze en zelfstandigheid een belangrijke rol. Deze vrijheid is een vrijheid in gebondenheid. Er zijn regels en afspraken en kinderen leren rekening houden met, en verantwoordelijkheid dragen voor anderen en voor de omgeving. Door actief tegemoet te komen aan de eigen dynamiek van een kind, ontstaat een evenwichtige situatie, die het leren vergemakkelijkt. Dat leren vatten we niet alleen op als een intellectuele bezigheid, maar ook als een sociale activiteit.

Op 't Ronde is het kind zelf actief bij zijn ontwikkeling naar zelfstandigheid. Onder het motto “Help mij het zelf te doen” worden kinderen voorbereid op een dynamische toekomst, waarbij creativiteit, zelfstandigheid en normen en waarden een beslissende rol spelen.

Onderwijsvisie

Wij vinden het belangrijk om vroegtijdig de tekenen van meer- of hoogbegaafdheid te kennen en te herkennen, met als doel het adequaat inspelen op de specifieke behoeften van deze leerlingen. De rol van de ouders is hierbij onontbeerlijk, omdat zij een schat aan informatie hebben over de voorschoolse periode.

Naast inhoudelijke doelen focussen wij op 't Ronde op vaardigheidsdoelen. Wij streven ernaar dat alle leerlingen de kerndoelen van het basisonderwijs behalen. Zij doorlopen allen de leerstof in hun eigen tempo. Voor meer- en hoogbegaafden wordt de leerstof waar nodig gecompect. Daarnaast krijgen zij verbreding en verdieping aangeboden. Wij kiezen alleen voor het versneld doorlopen van de basisschool als bovenstaande niet toereikend is.

Wij vinden de focus op vaardigheidsdoelen essentieel omdat leerlingen deze nodig hebben bij het leren leren. Onder vaardigheidsdoelen verstaan wij onder andere leren samenwerken, leren doorzetten, leren plannen en organiseren en het ontwikkelen van de zelfstandigheid.

Het ontwikkelen van een goede mindset is daarbij in onze ogen een must. Hoogbegaafden hebben niet zelden last van een 'vaste' mindset: zij hebben het gevoel dat zij dom zijn als zij zich in moeten spannen voor iets, of wanneer zij fouten maken. Wij leren de leerlingen juist dat fouten maken heel belangrijk is in een leerproces: van je fouten leer je immers het meest! Zo kunnen zij een mindset ontwikkelen die gericht is op groei. Eigen verantwoordelijkheid speelt ook hier weer een belangrijke rol: 'Wat kun jij doen om het beter te maken?' is de vraag die daarbij steeds centraal staat.

Good Practice 1

In de bovenbouw werken wij met leerarrangementen. Meer- en hoogbegaafde leerlingen werken gedurende een jaar samen aan diverse projecten. Dit resulteert in een grote, volledig door hen zelf georganiseerde presentatie die zij op een avond aan het eind van het schooljaar geven voor hun familie en andere voor hen belangrijke mensen. Het leerarrangement komt tegemoet aan de behoefte van hoogbegaafde leerlingen om samen te werken met 'peers' en om bij diverse, vooral pittige onderwerpen eens goed de diepte in te duiken. Tijdens het werken aan het leerarrangement worden de leerlingen gecoacht door een leerkracht. De coaching bestaat voor het grootste deel uit reflecteren op de samenwerking, het volgen van de planning, het begeleiden in het zoeken naar een oplossing wanneer problemen zijn ontstaan, etc.

Good practice 2

De intellectuele wandeling. Meer- en hoogbegaafde leerlingen die veel interesse hebben in of kennis hebben van een bepaald vakgebied draaien bijvoorbeeld één of twee keer per week een uur mee in een hoger leerjaar. Zo proberen wij tegemoet te komen aan de intellectuele honger van deze leerlingen.

Kritische succesfactoren

- Moeilijk moet! Zo doen hoogbegaafde leerlingen ervaringen op als: moeite moeten doen om iets onder de knie te krijgen, het leren van je fouten, leren begint met proberen, het opdoen van succeservaringen bij een goede inzet en doorzettingsvermogen.
- ‘Matchen en stretchen’: Wanneer hoogbegaafde leerlingen gedemotiveerd geraakt zijn is het belangrijk om op zoek te gaan naar onderwerpen waarin zij interesse hebben. Van daaruit moet geprobeerd worden het leerproces weer op gang te brengen. Daarbij is essentieel om eisen te stellen, hoe minimaal ook. In kleine stappen kunnen de eisen opgevoerd worden, zodat de frustratietolerantie groter kan worden.
- Focus op het ontwikkelen van een groeimindset. Fouten maken hoort erbij, van je fouten leer je het meest! Geef vooral feedback op de inspanning die de leerling doet in plaats van op het eindresultaat. Feedback op de inspanning werkt een groeimindset in de hand.

obs De Tweemaster

Contactgegevens

Oude Lombardstraat 21, 4201 HR Gorinchem. Website: <http://www.obstweemaster.nl/>

Over de school

Obs De Tweemaster is een school met ongeveer 150 leerlingen. Ongeveer 80% van onze leerlingen komt uit de binnenstad van de gemeente Gorinchem. De overige 20% van de leerlingen is afkomstig uit de naastgelegen wijken van de binnenstad. De leerlingenpopulatie van onze school is divers.

Onderwijsvisie

Onze school spant zich in om de talentontwikkeling van kinderen te bevorderen. Dat was en is de kern van goed onderwijs. Onderwijs bieden dat aantoonbaar bijdraagt aan die talentontwikkeling vormt de rode draad in alles wat we doen. Dat kan alleen maar wanneer ons onderwijs kinderen raakt en inspireert. Kinderen zijn uniek en wij accepteren dat er verschillen zijn tussen kinderen. Vanuit deze acceptatie willen we zoveel mogelijk recht doen aan een doorgaande, individuele ontwikkelingslijn voor de leerlingen binnen de kaders van de 1-zorgroute. Deze lijn start vanuit de sociaal-emotionele basis en gaat door in de cognitieve ontwikkeling, waarbij we rekening houden met de wisselwerking tussen beide zaken.

We realiseren ons daarbij steeds dat we kinderen voorbereiden voor de maatschappij van de toekomst. Wat hebben kinderen nodig om met vertrouwen in die maatschappij van morgen te functioneren? Waar onderwijs vroeger vooral kennisoverdracht was, vraagt onderwijs voor morgen veel meer focus op het zelfstandig verwerven, verwerken en presenteren van informatie. De rol van ICT valt daarin niet meer weg te denken. Het gaat daarin niet enkel om “digitale vaardigheden”, ICT moet bijdragen aan betekenisvol onderwijs.

Een school moet kinderen een stevige basis bieden op het gebied van lezen, taal en rekenen. Minstens even belangrijk is de ontwikkeling van de sociale competentie van kinderen. Sociaal competente kinderen gaan goed om met zichzelf en de mensen om hen heen, met de leerstof en de wereld waarin zij leven. Wij doen dit door kinderen op een open manier betekenissen te laten ontdekken en praten over hoe zij zelf in het leven staan. De school geeft de ruimte voor persoonsvorming, met respect voor de eigen sociale, culturele en religieuze achtergrond.

Onze ambitie in notendop:

1. een krachtig effect hebben op het leren van leerlingen
2. bevlogen en vakbekwame leerkrachten
3. een inspirerende leeromgeving
4. inspirerend partnerschap
5. leren zichtbaar maken op elk niveau

Wij hebben aandacht voor kinderen met specifieke onderwijsbehoeften. Hieronder vallen ook onze 2% toptalenten: kinderen die naast de reguliere leerstof om meer uitdaging, verbreding en verdieping van de leerstof vragen. We hebben op onze school voor meer begaafden een kangoeroegroep voor de jongere kinderen en een plusgroep voor de midden- en bovenbouw. De werkelijk hoogbegaafden gaan 3 dagdelen in de week naar een bovenschoolse voorziening van stichting OVO. De school wil zich verder ontwikkelen tot expertisecentrum van de stichting op het gebied van meer- en hoogbegaafdheid.

OBS Jan Harmenshof

“IN HARMONIE MET ELKAAR”

Contactgegevens

Adres: Koninginnelaan 2-4, 4191 EE Geldermalsen. Website: <http://www.janharmenshof.nl/>

Over de school

OBS Jan Harmenshof is de basisschool in het centrum van Geldermalsen. Jan Harmenshof is een openbare school en daardoor bij uitstek een ontmoetingsplaats voor kinderen met verschillende achtergronden.

Omdat iedereen uniek is, geven we elk kind veel persoonlijke aandacht. Op onze school mag niemand uit de boot vallen. In die zin proberen we een bijdrage aan de overdracht van normen en waarden te leveren, waarbij we vanzelfsprekend rekening houden met achtergronden van elk kind. Samen met de leerlingen zoeken we steeds naar mogelijkheden om eigen waarden en opvattingen in harmonie met die van anderen te verenigen. Samen leren en samen leven, net zoals later in de maatschappij.

Wij staan voor:

goed onderwijs, persoonlijke aandacht (ook voor de hoogbegaafde leerling) en kwalitatief hoogwaardig Engels onderwijs vanaf groep 1.

Onderwijsvisie

Hoogbegaafdheid kent vele gedaanten en vele verschijningsvormen. De grens tussen wel of niet hoogbegaafd is soms lastig te stellen. Niet voor niets zijn er wereldwijd meer dan honderd definities die grip proberen te krijgen op het begrip hoogbegaafdheid.

Naast de vraag of een kind hoogbegaafd is vinden wij het minstens zo belangrijk om de vraag te stellen: wat heeft een kind nodig? De ene hoogbegaafde is namelijk de andere niet, zoals dat voor alle leerlingen geldt.

Ter beantwoording van de deze vraag is het van belang om hoogbegaafde en meerbegaafde leerlingen te onderscheiden.

De hoogbegaafde leerling en de meerbegaafde leerling zijn beide hoogintelligent (bij hoogbegaafden wordt meestal uitgegaan van een IQ vanaf 130) en hebben cognitieve uitdaging nodig. De hoogbegaafde leerling beschikt daarbij over een sterk ontwikkeld bewustzijn. Hierdoor ervaren deze leerlingen het leven intenser dan anderen. Dit vergt inlevingsvermogen, begrip en kennis van degenen die met deze leerlingen omgaan. Een leer- en/of gedragsstoornis kan/kunnen begaafdheid maskeren.

Ook onderpresteren kan de begaafdheid maskeren. In ons onderwijs proberen wij tegemoet te komen aan de onderwijsbehoeften van hoogbegaafde leerlingen in de klas. Ook hebben wij vanaf groep 1 tot en met 8 een plusklas voor deze leerlingen. Wiskunde clinics, verzorgd door het VO, worden aangeboden aan de doelgroep in groep 8.

Good Practice

Als team dragen wij met elkaar de opvatting dat onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen aan andere voorwaarden moet voldoen dan onderwijs aan andere leerlingen. Wij zien onszelf daarin als permanent lerend en scholen ons daarin. Ook zijn wij bereid hierbij van elkaar te leren, mede door middel van collegiale consultaties en studieavonden door en voor het team. Vanaf 2010 hebben wij een plusklas op onze school en hebben wij de signalering van hoogbegaafde leerlingen hoog op onze prioriteitenlijst staan. Wij werken daarvoor met het Digitaal Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid. Omdat wij ons realiseren dat een vroege signalering problemen kan voorkomen nemen wij voor elke leerling in groep 1 een quick scan af en besteden wij ook bij de intake van nieuwe leerlingen aandacht aan mogelijke hoogbegaafdheid. Het speerpunt van het onderwijs aan onze hoogbegaafde leerlingen ligt in de eigen groep. Ook de plusklas draagt bij aan het onderwijs en welbevinden van deze leerlingen. Het is daarom een wens van ons ook aan onze jonge leerlingen een plusklas te kunnen bieden.

Kritische succesfactoren

Vier teamleden evalueren en bewaken op frequente basis het beleid van ons onderwijs aan hoog- en meerbegaafde leerlingen in een werkgroep. Wij kijken kritisch naar wat we doen en stellen zo nodig onze doelen bij. Het team wordt hierin meegenomen in plenaire vergaderingen die wij jaarlijks meermaals hebben. Ook in de bouwvergaderingen staat dit onderwerp vast op de agenda. Met het voortgezet onderwijs hebben wij ook contact over onze hoogbegaafde leerlingen. Dit komt mede tot uitdrukking in de warme overdracht die wij hebben ten aanzien van onze leerlingen die uitstromen naar het voortgezet onderwijs alsmede in de wiskunde clinics die een aantal van onze groep 8 leerlingen elk jaar kan doen op een vo-school in Geldermalsen.

obs Jan Antonie Bijloo

WAAR HET ONDERWIJS HET FUNDAMENT IS VOOR JE TOEKOMST

Contactgegevens

Rodaristraat 31-33, 3066 LA Rotterdam. Website: <https://www.jabijloo.nl/>

Over de school

Onze school ligt in de Rotterdamse wijk het Lage Land. Wij zijn een sportieve en kleurrijke school met veel aandacht voor de individuele ontwikkelingen van kinderen. De Jan Antonie Bijloo is een sinds 2013 de eerste Minerva school binnen stichting BOOR. Dit betekent dat we passend onderwijs bieden aan o.a. meerbegaafde leerlingen. Ook zijn wij een LekkerFit school en doen we mee aan het Early Bird programma. Momenteel hebben wij ruim 260 leerlingen verdeeld over 11 groepen, met een inspannende peuterspeelzaal. Eigenaarschap bij leerlingen en teamleden vinden we erg belangrijk. Vanaf de kleutergroepen maken wij het leren zichtbaar middels doelenborden, leerdoelen, successtrategieën, metingen, (groeps-)resultaten en de portfolio's. De successen van de leerlingen worden gevierd en zichtbaar gemaakt.

Onderwijsvisie

OBS Jan Antonie Bijloo heeft als doel iedere leerling in de ongeveer acht jaar dat ze bij ons zijn goed voor te bereiden op het vervolgonderwijs. Dat houdt in, dat we voor onze leerlingen maatwerk moeten leveren en daar staan we dan ook garant voor. Zo bieden we uiteraard uitgebreide zorg in de groepen en is er speciale aandacht voor leerlingen, die extra hulp kunnen gebruiken. Voor de leerlingen, die meer aan kunnen, is er verrijkingsmateriaal en voor onze meer- en hoogbegaafde leerlingen zijn er plusmomenten ("de leertuin") georganiseerd. Voor elk kind moet het onderwijs een uitdaging zijn, maar wel zo dat ze succes kunnen behalen en op deze manier hun zelfvertrouwen versterken. De uitdagingen liggen bij ons zowel op cognitief, creatief, sociaal emotioneel als op sportief gebied. Uitgangspunten zijn: bevorderen van zelfstandigheid en verantwoordelijkheidsgevoel en het leren maken van keuzes. Eigenaarschap vinden wij erg belangrijk en daarom werken al onze leerlingen al een aantal jaar met een eigen portfolio.

De leertuin

De J.A. Bijloo besteedt de laatste jaren veel aandacht aan onze meer- en hoogbegaafde kinderen. In de leertuin komen leerlingen uit verschillende groepen bij elkaar om een aantal weken te werken met bijvoorbeeld de Pittige Plus Torens. Daarmee leren de leerlingen samenwerken, plannen en reflecteren in de vorm van projecten. Daarnaast is er in de leertuin ruimte om te werken aan zelfvertrouwen, werken met technisch Lego, en programmeren, computergericht denken m.b.v Dash en Dot. Ook wordt er Frans gegeven en is er mini-bridge. leerlingen die in aanmerking komen voor de Leertuin, worden in overleg met de intern begeleider en de groepsleerkracht uitgenodigd voor een periode. Na de periode zal er een evaluatie worden geschreven door de leerling en de leerkracht die in het portfolio wordt gestopt. De gemiste lessen hoeven deze leerlingen niet in te halen. Wel houdt de school goed in de gaten, dat de resultaten niet omlaag gaan. De leerlingen zijn

razend enthousiast en kijken er echt naar uit. Deze kinderen worden niet op hun intelligentie getest, maar er wordt vooral gekeken naar de resultaten van hun toetsen en hun onderwijsbehoeften. Het gehele team is geschoold op dit gebied, waardoor er vroegtijdig (al bij de jongste kinderen op school) gesignaleerd kan worden of er sprake is van meer- en hoogbegaafdheid. De school gebruikt hier speciale observatiemodellen voor (SiDi-R).

Top Down en onderpresteren

Tevens hebben de leerkrachten geleerd, hoe ze deze leerlingen meer kunnen bieden. Er wordt bijvoorbeeld aan hen minder oefenstof aangeboden. Een methode wordt dan compact gemaakt. Bij een top-down benadering wordt eerst het geheel aangeboden en daarna pas de losse elementen. Meer- en hoogbegaafden leerlingen willen graag weten, wat het uiteindelijke nut is en zijn vaak niet gemotiveerd, als ze in hun ogen nutteloze zaken moeten aanleren of oefenen. Hierdoor kunnen deze leerlingen juist gaan onderpresteren. Het gedrag en de prestaties blijven dan zelfs ver achter bij de andere kinderen in de groep. Op de J.A. Bijloo zijn veel voorbeelden van leerlingen, die door signalering en de bijbehorende aanpak in korte tijd een enorme vooruitgang maken. Sommigen zelfs zo veel, dat ze een groep kunnen doorschuiven. Wat in ieder geval bereikt is, is dat deze leerlingen weer met veel plezier naar school gaan.

Kritische succesfactoren

De belangrijkste stap in de begeleiding van begaafde leerlingen is de signalering. Wie niet als zodanig wordt gesignaleerd krijgt ook geen passend onderwijs.

Het is een bekend fenomeen dat slimme leerlingen gemakkelijk kunnen gaan onderpresteren wanneer ze niet de uitdagingen krijgen die bij hun capaciteiten passen. En eenmaal onderpresterend zijn ze moeilijker te signaleren. Wanneer ze, om de eenvoudige reden dat ze niet worden aangesproken, onvoldoende gebruik (kunnen) maken van hun talenten blijft een deel van hun wezen onzichtbaar voor de leerkracht.

OBS JOSEPH HAYDN

“GOED IN DE BASIS, BREED IN DE ONTWIKKELING

Contactgegevens

Haydnlaan 102, 9722 CL Groningen. Website: <https://www.josephhaydn.nl/>

Over de school

Obs Joseph Haydn is een openbare basisschool met ongeveer 640 leerlingen. Onze school heeft vier locaties op korte afstand van elkaar. Wij creëren een krachtige leeromgeving waarin kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen tot sterke sociale burgers, die staan voor een duurzame, rechtvaardige en democratische samenleving, waarin iedereen een passende, actieve rol inneemt. We werken vanuit een vijftal pijlers:

- Meer- en hoogbegaafdheid (BPS)
- Kunst en cultuur
- Engels
- Techniek (Kubusschool)
- ICT/Digitale geletterdheid

Via deze pijlers willen we bijdragen aan de brede ontwikkeling van kinderen.

Onderwijsvisie

De onderwijsbehoefte van het kind staat centraal. Dat geldt ook voor de meer- en hoogbegaafde leerlingen die op onze school zitten. We zien hoogbegaafdheid als een aanleg bij kinderen, die zich kan ontwikkelen tot een talent. Dit is een dynamisch proces waar de omgevingsfactoren (ecologie van de leerling) invloed op hebben. De leerkracht speelt hierbij een centrale rol.

Good practice

Zoldergroep: leerlingen uit onder-, midden- en bovenbouw met een specifieke onderwijsbehoefte die voortkomt uit hoogbegaafdheid kunnen deelnemen aan onze Zoldergroep. Deze groep is wekelijks ongeveer anderhalf uur. Leerlingen krijgen een verrijkingsopdracht mee naar de thuisgroep.

Samenwerkingsplan: halfjaarlijks worden met hoogbegaafde leerlingen (deelnemers Zoldergroep), hun ouders, hun leerkracht en de tutor van de Zoldergroep leerdoelen afgesproken en genoteerd in een plan. In dit plan staat de samenwerking tussen de bovenstaande deelnemers beschreven.

Kritische succesfactoren

Als het gaat om onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen, zijn dit volgens ons de kritische succesfactoren:

- zien en erkennen door de leerkracht
- ouders als pedagogisch partner
- onderwijsbehoefte leerling centraal

o.b.s. Jan Ligthart Appingedam

Contactgegevens

Adres: Olingermeeden 2, 9903 ET Appingedam. Website: / <https://www.jan-ligthart.nl>

Motto

De Jan Ligthart is een plek waar kinderen en personeel zich in een veilige omgeving sociaal-emotioneel en cognitief kunnen ontwikkelen zodat ze volwaardig kunnen deelnemen aan de maatschappij. Daarbij houden we rekening met het feit dat ieder kind uniek is, zodat elk kind zijn individuele mogelijkheden zo goed mogelijk kan inzetten en ontplooien.

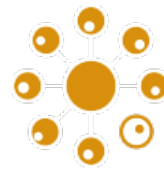
Over de school

Onze school ligt in de wijk Oling en maakt onderdeel uit van het in augustus 2014 opgeleverde Integraal Kind Centrum Olingertil. De meeste leerlingen van onze school komen uit Oling. Ook komen er kinderen uit de omliggende wijken of uit het centrum. De laatste jaren groeit het aantal leerlingen dat in omliggende plaatsen woont. Er zitten ongeveer 300 leerlingen op onze school. De Jan Ligthart is een openbare basisschool. Een school voor alle kinderen, zonder onderscheid in godsdienst, sociale of etnische achtergrond. Onze vijftien leslokalen zijn gesitueerd rondom leerpleinen. Deze pleinen zijn voor het gezamenlijk gebruik van vier lokalen. De instructies worden in de leslokalen gegeven door een leerkracht. De instructie wordt gedifferentieerd aangeboden. We gebruiken in alle groepen het model van de effectieve instructie. Naast dat wij een gecertificeerde BPS-school zijn, hebben ook het certificaat 'Rots en Waterschool'. Dit betekent dat we veel aandacht geven aan het sociale milieu en de omgangsvormen tussen kinderen.

Onderwijsvisie

Onze school is een plek voor alles wat we belangrijk vinden voor de optimale ontwikkeling van kinderen van 4 tot 12 jaar. We bieden een geïntegreerd aanbod van leren, spelen en ontdekken. Leerlingen bij ons op school moeten opgroeien tot zelfstandige volwassenen die weten dat ze ertoe doen. Wij bieden een leeromgeving waar de waarden harmonie, ruimte en nieuwsgierigheid centraal staan.

Kinderen ontwikkelen zich niet allemaal op dezelfde manier en in hetzelfde tempo. Op onze school proberen we daar zo goed mogelijk rekening mee te houden. Door middel van ons onderwijs willen wij ook voldoen aan de specifieke onderwijsbehoefte van het begaafde kind. Wij zijn wij ons ervan bewust dat niet ieder (begaafd) kind gelijk is. Er zijn altijd kinderen die een nóg specifiekere benadering nodig hebben dan het gemiddelde (begaafde) kind. Deze kinderen krijgen een eigen traject in overleg met de IB-er, HBG specialist, ouders en leerkracht.

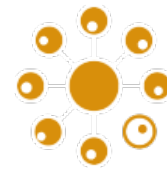

Kritische succesfactoren

- Beleidsplan geschreven passend bij de school.
- Beleid wordt regelmatig geëvalueerd en zo nodig aangepast.
- Kennisverbreding binnen het team.
- Borging door coördinatoren in de verschillende bouwen.
- Gesprek met de leerling en betrokkenheid van ouders.
- Controle door specialist en intern begeleider.

Good Practice(s)

- Signalering versterken door een aanvullend inschrijfformulier (kleuters)
- Projectboxen
- Beleidsplan schrijven en implementeren
- Kennisoverdracht in het team; borging door een werkgroep.
- Bovenschoolse plusklas voor groep 7-8 in samenwerking met het voortgezet onderwijs

Octantschool Fontein

<https://www.fontein-octant.nl/nl>

PCBS De Arke

Contactgegevens

H.W. van Glinstrastraat 8, 9251 CL Burgum. Website: <https://dearke.nl/>

Onderwijsvisie

Het kind gaat naar school om veel te leren. Wij zijn ervan overtuigd dat uw kind zich pas goed kan ontwikkelen als er een veilige sfeer op school heerst. Dat betekent dat we respectvol met elkaar omgaan. Wij houden rekening met de mogelijkheden van ieder kind en accepteren eventuele beperkingen. Elk kind is uniek en krijgt de ruimte te ontdekken wie het werkelijk is. Kinderen mogen fouten maken en krijgen iedere dag een nieuwe kans. Wij leren onze leerlingen om zo ook met anderen om te gaan. Een veilige leeromgeving vormt de basis voor het onderwijs op CBS De Arke. In die zin hechten wij in onze visie veel waarde aan de begrippen welbevinden, zelfstandigheid, samenwerken en prestatie (binnen de eigen mogelijkheden).

Visie op hoogbegaafdheid

Ieder kind heeft recht op passend onderwijs. Uitgaande van deze visie willen wij iedere leerling optimale kansen en zorg bieden. Dat betekent dat wij binnen ons onderwijs ook aan willen sluiten op de specifieke vragen van leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong.

Om deze groep kinderen de goede aandacht en begeleiding te bieden vinden wij een aantal zaken belangrijk:

- De wijze van signalering en diagnose gebeurt zorgvuldig en transparant. Wij gebruiken daarvoor het DHH (Didactisch Handelingsprotocol Hoogbegaafdheid).
- Het aanbod van de lesstof wordt op een planmatige doorzichtige wijze aangeboden;
- De attitude met betrekking tot het pedagogisch didactisch handelen wordt toegespitst op de behoefte van intelligente en (hoog)begaafde leerlingen;
- Op onze school zijn de IB'ers vakkundig op dit specifieke gebied en hebben we een coördinator voor (hoog)begaafdheid.
- Voor de leerlingen met een aangepaste leerlijn wordt een plan van aanpak geschreven; terugkerende scholing voor het hele team op dit gebied vinden wij een voorwaarde.

Uitgangspunt bij onze aanpak van (hoog)begaafde kinderen is, dat wij deze kinderen een uitdagend aanbod aanbieden binnen de eigen reguliere groep. Wij zien de groep als een afspiegeling van de maatschappij, waarbij begrip voor elkaars verschillen een normaal geaccepteerd gegeven behoort te zijn. Omdat van de doelgroep (hoog)begaafde kinderen bekend is dat ze beter excelleren als er ook samenwerking met andere kinderen uit deze doelgroep is, bieden wij regelmatig momenten van samenwerking in ons onderwijsaanbod aan. Reflectieve leergesprekken met een leerkracht horen daarbij.

Naast de aandacht voor verrijking heeft ook een verbredingsaanbod een plek in ons aanbod. U vindt hier meer informatie over achter de tabbladen Plusklas en Talint. Er is in school een speciaal lokaal ingericht, waar de (hoog)begaafde kinderen uit midden- en bovenbouw les krijgen.

Kritische succesfactoren

- een zorgvuldige intake en plaatsing van de leerling, mede gebaseerd op brede diagnostische kennis,
- een ruim inhoudelijk aanbod binnen een flexibel programma voor dit type leerling,
- zorgvuldige begeleiding van deze groep leerlingen,
- bereidheid de aanwezige expertise te delen met ouders en met andere scholen in de regio.

Prins Clausschool

“DE BASIS VOOR DE TOEKOMST”

Contactgegevens

Straspad 1, 2719 VG Zoetermeer. Website: <http://www.claus.unicoz.nl/>

Over de school

In de Prins Clausschool staat het woord “samen” centraal. Samen met kinderopvangorganisatie De Drie Ballonnen bieden we onderwijs en opvang aan kinderen van 0 tot 13 jaar onder één dak. Door samen te leren, te spelen, te vieren en vooral heel veel plezier te hebben, vormen wij een stevige en veilige basis voor de toekomst van elk kind. Dit doen wij samen en in goed contact met leerlingen en hun ouders.

Onze school biedt een plek waar ieder kind mag zijn wie hij of zij is. Ieder kan zijn eigen top bereiken. Rust en structuur in het leerklimaat zijn kenmerkend.

Speerpunten in ons onderwijs zijn:

- Uitdagende leerdoelen voor meer- en hoogbegaafde leerlingen
- Engels in groep 1 t/m 8
- Techniek en natuur in groep 1 t/m 8
- Onderwijs aan leerlingen met (kenmerken van) dyslexie

Wij zijn gevestigd in een modern, duurzaam en transparant schoolgebouw met multifunctionele lokalen en ruimtes. In deze omgeving kunnen wij eigentijds onderwijs en passende opvang bieden.

Onderwijsvisie

Het team van de Prins Clausschool:

- biedt kinderen een sfeer van veiligheid, vertrouwen en bescherming;
- respecteert het unieke van ieder kind en beschermt zijn/haar gevoelsleven, eigenwaarde en zelfvertrouwen;
- leert kinderen te leren van hun fouten en conflicten;
- geeft kinderen de kans en stimuleert ze om zich te ontwikkelen door ook zelf ontdekkend om te gaan met materialen, leermiddelen en informatiebronnen;
- spreekt kinderen aan op hun eigen verantwoordelijkheid;
- daagt kinderen uit kinderen creatief om te gaan met hun eigen mogelijkheden, beperkingen en met de dingen om hen heen;
- stimuleert mondigheid en weerbaarheid bij kinderen en leert ze voor hun mening uit te durven komen, zodat zij goed voorbereid zijn op het voortgezet onderwijs en de maatschappij.

Kinderen ontwikkelen zich van nature. Ze zijn nieuwsgierig en willen steeds iets nieuws leren. Op school stimuleren we de kinderen en dagen we ze uit om steeds iets nieuws te ontdekken. Er wordt rekening gehouden met verschillen tussen kinderen.

Leerlingen die meer aan kunnen, krijgen uitbreidings- en/of verdiepingsstof voor de diverse vakgebieden. De meer- en hoogbegaafde leerlingen bieden wij vanaf de kleutergroepen extra uitdaging door middel van het structureel inzetten van materialen van bijvoorbeeld de leskisten van Levelwerk. Hierdoor krijgen zij uitdaging en worden geprikkeld. Er zijn voor hen wekelijks aparte instructiemomenten buiten de groep ingeroosterd om ervoor te zorgen dat hun ontwikkeling optimaal kan worden begeleid.

Ons uitgangspunt is “dat elke leerling elke schooldag naar huis gaat met de overtuiging dat het iets heeft bijgeleerd!”. Dit geldt dus ook voor onze hoogbegaafde leerlingen.

Good Practice

De Prins Claus school verzorgt een extra aanbod voor de meer- en hoogbegaafde leerling van groep 1 tot en met 8. Naast hun werk op niveau in hun eigen groep, gaan de leerlingen in peer groups wekelijks aan de slag samen met een talentbegeleider. Andere vaardigheden dan cognitieve staan centraal. Ze leren onderzoeken, reflecteren en evalueren, op hun eigen niveau. Spannend om je eigen grenzen op te (leren) opzoeken of zoals een hoogbegaafde leerling het verwoordt: “Ik was eerst nog bang om met een moeilijke opdracht te gaan starten, maar door anderen kan ik nu de hoge zandberg wegscheppen en gewoon beginnen”

Kritische succesfactoren

Op de Prins Claus school werkt een team dat in de breedte vaardig is in het onderwijs aan meer- en hoogbegaafde leerlingen in theorie en de praktijk. Binnen de school is een expertisegroep Hoogbegaafdheid actief in het coachen van leerkrachten, het uitzetten van beleid en het organiseren en coördineren van teamscholing. Zij bewaken en borgen de kwaliteit van het onderwijs aan deze leerlingen. Hiermee is deze speerpunt in ons onderwijs daadwerkelijk geborgd.

Daarnaast deelt de talentbegeleider van onze school haar expertise op andere scholen binnen de stichting Unicoz Onderwijsgroep door het begeleiden van scholen bij het vormen/implementeren van HB beleid of het begeleiden van leerkrachten en of leerlingen.

De ervaring en mening van hoogbegaafde leerlingen en hun ouders worden serieus genomen. Evaluatie per leerblok, gesprekken in een leerlingpanel en afstemmingsmomenten met de ouderklankbordgroep, geven de school informatie om haar onderwijs aan te toetsen en bij te stellen.

Prins Florisschool

“STRALEND SAMEN SPELEN, LEREN EN GROEIEN”

Contactgegevens

Adres: Hazerswoudestraat 250, 2729 CN Zoetermeer. Website: <http://floris.unicoz.nl/>

Over de school

De Prins Florisschool is een fijne, kleurrijke, eigentijdse en ambitieuze school in Zoetermeer. Er zitten bijna 500 leerlingen op onze school waar oog is voor de unieke talenten van ieder kind. Een school waar kinderen alle kansen en mogelijkheden krijgen. Op de Prins Florisschool gaan we uit van de overeenkomsten tussen mensen. Iedereen is anders en je mag trots zijn op wie je bent. De kinderen voelen zich betrokken en veilig. Op de Prins Florisschool besteden we in alle groepen veel aandacht aan samen werken en leren. Als kinderen vanaf de basisschool goed leren samenwerken, zullen ze dat in de toekomst ook blijven doen. We betrekken ouders graag bij ons onderwijs. Samen delen we de verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van onze kinderen.

Onderwijsvisie

De visie van de Prins Florisschool is: ‘Wij gaan uit van de gedachte dat ieder kind uniek is. Dit zien we terug in de verschillende karakters van de kinderen, de wijze waarop ze leren en hoe ze omgaan met anderen.’

De missie van de Prins Florisschool is “Stralend samen spelen, leren en groeien”, met betrekking tot cognitief getalenteerde kinderen is dit ook nog: “Met plezier uitblinken”. Ieder kind verdient een zo persoonlijk mogelijke aanpak. Alle kinderen hebben recht op schoolsucces. Wij bieden cognitief getalenteerde kinderen de ruimte om hun persoonlijke mogelijkheden te ontdekken en te ontwikkelen, zodat potentie kan worden omgezet in prestaties.

Good Practice^[SEP]

De Prins Florisschool verzorgt een extra aanbod voor de meer- en hoogbegaafde leerling van groep 1 tot en met 8. Dit aanbod valt onder de term ‘Breinwerk’. Leerlingen werken minimaal 1 uur in de week aan een project. De leerlingen worden hierbij ondersteunt door een talentbegeleider (om de week buiten de klas) en door de leerkracht (om de week in de klas). Er zijn momenteel twee klassen waarin het Breinwerk-project geheel binnen de klas wordt gefaciliteerd. Voor de Breinwerk-projecten worden verschillende methoden en middelen gebruikt.

Naast Breinwerk hebben we op school een voorziening voor meer- en hoogbegaafde leerlingen met een specifieke hulpvraag: Denkwijs Onderbouw. Denkwijs is voor leerlingen van groep 1 tot en met 4 van de Unicoz Onderwijsgroep, waar de Prins Florisschool onderdeel van is. Leerlingen werken hier aan hun specifieke onderwijsbehoefte. Ze worden onder meer geholpen met plannen, samenwerken, doorzetten en concentreren. Kinderen

werken wekelijks zelfstandig en samen aan opdrachten. Ze leren onderzoeken, reflecteren en evalueren, op hun eigen niveau.

Kritische succesfactoren^[1]_[SEP]

De Prins Florisschool heeft meerdere collega's die de opleiding talentbegeleider hebben volbracht en kennis hebben van de theorie en de praktijk. Zij coachen de overige leerkrachten, zetten het beleid uit en organiseren scholing voor het team. Ze bewaken en borgen de kwaliteit van het onderwijs aan deze leerlingen. Daarnaast delen drie van deze leerkrachten hun expertise op andere scholen binnen de Unicoz Onderwijsgroep door deze scholen te begeleiden bij het vormen van beleid, het begeleiden van de leerkrachten en of leerlingen en door het geven van trainingen.

School op de Berg

“SCHOOL OP DE BERG: EEN BERG AAN ERVARING”

Contactgegevens

Adres: Tollenslaan 2, 3818 VG Amersfoort. Website: <http://www.schoolopdeberg.nl/>

Over de school

School op de Berg is een katholieke basisschool in Amersfoort en telt op dit moment 550 leerlingen verdeeld over 19 groepen. Op School op de Berg geniet het kind het optimale van het onderwijs omdat wordt uitgegaan van de onderwijsbehoeften en leerstrategieën van het kind. De leerresultaten zijn hoog. Wij bereiken dit door inzet van vakspecialisten en het werken met kwaliteitsgroepen.

Onze specifieke kenmerken zijn:

Kwalitatief hoogstaand onderwijs: Het kind geniet het optimale van het onderwijs omdat wordt uitgegaan van de onderwijsbehoeften en leerstrategieën van het kind. De leerresultaten zijn hoog. Wij bereiken dit door inzet van vakspecialisten en het werken met kwaliteitsgroepen.

Positief pedagogisch klimaat: de belangrijkste voorwaarde om je te kunnen ontwikkelen is dat het kind zich prettig en veilig voelt. Ons onderwijs begint met het scheppen van een veilige sfeer, waarbij ieder kind op zijn eigen wijze onderdeel is van de groep. De leerkracht heeft oog voor de onderwijsbehoeften van ieder kind, zodat het kind zich competent voelt en zelfvertrouwen heeft.

Rijke duurzame en digitale leeromgeving: de leerlingen worden gestimuleerd om hun talenten te ontplooiën op cognitief, sociaal, emotioneel, creatief, fysiek en geestelijk gebied. Daarnaast willen we kinderen ook voorbereiden op hun rol in de maatschappij.

Onderwijsvisie

Alle leerlingen hebben op de School op de Berg een plek waar ze zich thuis voelen, goed kunnen presteren en een passend aanbod krijgen. De school beschikt over een doorgaande lijn in de begeleiding van (hoog)begaafde en (hoog)intelligente leerlingen. Dit aanbod omvat, compacten, verrijken en de mogelijkheid tot deelname aan een interne plusklas.

School op de Berg is Begaafdheidsprofiel school en speelt binnen deze vereniging een actieve rol, onder andere door samen te werken met scholen in de omgeving op het gebied van hoogbegaafdheid, zoals het Corderius College in Amersfoort en door een voortrekkersrol op stichtingsniveau.

School op de Berg gebruikt een werkdefinitie hoogbegaafdheid, die is gebaseerd op theorie over hoogbegaafdheid van Renzullie (1985). We gebruiken daarnaast een overzichtslijst van kenmerken van meer- en hoogbegaafdheid.

Tevens heeft School op de Berg een Kwaliteitsgroep Begaafdheid, die verantwoordelijk is voor scholing en begeleiding van het team op het gebied van begaafdheid.

Good Practices

Groepsaanbod

Wij hebben sinds 1999 een bovenschoolse Plusklas voor leerlingen uit de groepen 4 tot en met 8. Kinderen ontmoeten één ochtend per week ontwikkelingsgelijken en worden uitgedaagd op verschillende gebieden. Kinderen leren leren, filosoferen en werken aan een project volgens de cirkel van onderzoekend of ontwerpend leren. Hierbij ontwikkelen ze executieve vaardigheden en oefenen ze met vaardigheden als samenwerken en feedback geven en ontvangen. De plusklas heeft een regiofunctie en staat open voor leerlingen uit de regio Amersfoort.

Er is een kangoeroegroep voor leerlingen uit groep 1/2 en Levellab voor leerlingen uit groep 3/4. Zij werken aan kortere projecten op vakoverstijgende gebieden. Deze groepen worden gevormd door leerlingen van onze eigen school.

Individueel aanbod

Naast het aanbod in de Plusklassen is er ook een mogelijkheid tot een individueel aanbod of in kleine groepjes. Kinderen waarvoor het compacte en verrijkte aanbod in de groep niet passend is, krijgen individueel of in een klein groepje aanbod en begeleiding van de specialist begaafdheid. Afhankelijk van de hulpvraag zijn dit verdiepende projecten, oefeningen met executieve vaardigheden of psycho-educatie over dubbel bijzondere diagnoses of bijvoorbeeld mindset. Op deze manier is er voor elke begaafde leerling een passend aanbod.

Kritische succesfactoren

Bij School op de Berg begint de begeleiding van kinderen bij goed observeren en signaleren. Wanneer we merken dat leerlingen niet presteren zoals wij zouden verwachten, kijken we verder. Bijvoorbeeld naar de ontwikkeling van executieve vaardigheden of mindset. Wanneer blijkt dat kinderen dit nog niet goed ontwikkeld hebben, is er de mogelijkheid om deze kinderen hier individueel of in kleine groepjes bij te begeleiden. Deze begeleiding gebeurt door een leerkracht uit het specialistenteam.

In de plusklassen wordt regelmatig aandacht besteed aan de leerkuil. Kinderen ervaren deze leerkuil soms voor het eerst en dat is meestal niet echt prettig. Door de leerkuil uit te leggen, maar ook te doorleven, als kind maar ook als leerkracht, ervaart het kind dat dit erbij hoort. Het leert reflecteren, doorzetten en zijn eigen talenten inzetten als iets niet meteen lukt.

School op de Berg heeft een belangrijke rol binnen de regio. Regelmatig komen collega's van andere scholen observeren of meedraaien. Kennisoverdracht, inspiratie, voorlichting en begeleiding zijn belangrijke onderdelen hierbij.

Tjongerschool

“OP EIGEN WIJZE ONDERWIJS”

Contactgegevens

Adres: Schoterlandseweg 95, 8454KD Mildam. Website: <http://www.tjongerschool.nl/>

Over de school

O.B.S. Tjongerschool is een dorpschool met een regio functie onder de rook van Heerenveen. De school is een leefgemeenschap, waar kinderen veel leren. Waar ook ruimte is voor het ontwikkelen van zelfvertrouwen, zelfkennis en positief gedrag. De kinderen gaan met plezier naar school. Er wordt gewerkt aan een goede sfeer in de groepen, waarin ieder kind zoveel mogelijk aan zijn/haar trekken kan komen. De leerlingen zijn verdeeld over 4 groepen: 1/ 2, 3/ 4, 5/6 en 7/8 . Wij zijn sinds mei 2011 BegaafdheidProfiel school. Dit betekent dat onze leerkrachten hebben geleerd ook een open oog en oor te hebben voor talenten en interesses van meer- en hoogbegaafde leerlingen. Onze schoolorganisatie is afgestemd op dit vertrouwen in de leerlingen. Dit komt tot uiting in de principes Zelfstandigheid, Verantwoordelijkheid en Samenwerken hoog in ons vaandel staan.

Als middel hanteren wij o.a. het takensysteem, waarbinnen de leerlingen zelf keuzemogelijkheden hebben ten aanzien van bijvoorbeeld de volgorde van de verwerking van de vakken, de dag waarop een taak wordt afgemaakt, de plaats van werken en het al of niet samenwerken met andere leerlingen. De leerkracht begeleidt de kinderen daarbij in hun ontwikkeling. Naast de beoordeling van kwaliteit en kwantiteit van de geleverde prestaties ligt de nadruk op de controle van het proces.

Onze schoolvisie voor (hoog)begaafde leerlingen^[SEP] We streven ernaar dat er op de Tjongerschool voor leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong, intelligente en (hoog)begaafde leerlingen, een passend en gestructureerd onderwijsaanbod wordt gerealiseerd, waarbij zij hun talenten kunnen ontwikkelen. Als school willen wij tegemoet komen aan de specifieke ontwikkelingsbehoeften van alle kinderen. Naast de begeleiding van kinderen met onderwijsachterstanden en gedragsproblemen signaleren en begeleiden wij ook kinderen die meer- of hoogbegaafd zijn. Wij hebben doorgaande leerlijnen van groep 1 t/m 8. Deze leerlijnen zijn niet meer of minder zichtbaar dan andere leerlijnen in school.

Wat doen wij om dit te realiseren?

PIENTER OPDRACHTKAARTEN groep 1 en 2

De leerkracht staat open voor creatieve uitingsvormen van leerlingen. Hij/zij herkent de kleuter met een ontwikkelingsvoorsprong. De leerkracht geeft de leerling opdrachten op een ‘ander niveau’. O.a. door middel van Pienter Opdrachtkaarten. Deze doen een beroep op creatief denken, handelend bezig zijn volgens een stappenplan. De opdrachten worden in de hele groep nabesproken. Doordat kinderen op jonge leeftijd worden gerespecteerd voor wie ze zijn en wat ze doen en alle leerlingen bij het leerproces worden betrokken, heeft dat een positieve werking op de sociale omgang met elkaar in de groep Deze opdrachtkaarten zijn ontwikkeld door twee groepsleerkrachten van onze school en worden uitgegeven door Eduforce.

DENKWERK groep 3 t/m 8

Voor leerlingen van groep 3 t/m 8 hebben wij een doorgaande leerlijn Denkwerk. Bij de overgang naar groep 3 wordt gekeken welke kinderen al kunnen lezen/rekenen en worden direct in de doorgaande leerlijn gezet. Vanaf groep 4 hebben wij tablet onderwijs en werken leerlingen op eigen niveau (doel). Naast tablet onderwijs werken ze ook in de Denkwerk leerlijn die verdiepend is. Wij houden het onderpresteren nauwgezet in de gaten en nemen, wanneer dit noodzakelijk is de vragenlijst onderpresteren af.

TÛK (Tjongerschool Uitdagende Klas) voor de kleuter

Hierbij vinden begeleidingsgesprekken plaats met een opgeleide specialist hoogbegaafdheid. Ontwikkelen is veel spiegelen. Wanneer je geen sparringpartner ontmoet op hetzelfde niveau leer je niet goed spiegelen. Op jonge leeftijd moet het kind hierin worden begeleid, want een kleuter denkt dat iedereen hetzelfde is en de volwassene moet hem vertellen dat het anders is. Door deze houding leren de kinderen respectvol om te gaan met de medeleerling. Dit gebeurt in samenhang met uitdagende opdrachten.

MEET & GREET voor leerlingen van groep 3 t/m 8. Tijdens de Meet & Greet vinden begeleidingsgesprekken plaats met een opgeleide specialist hoogbegaafdheid. Het accent bij de Meet & Greet ligt op het bevorderen van de sociale en emotionele weerbaarheid van leerlingen en hun eigen handelen in het leerproces. Hier wordt o.a. gebruik gemaakt van de Mindset theorie. Daarnaast krijgen ze samenwerkingsopdrachten maar ook individuele opdrachten. De HB-specialist stimuleert het zelfstandig plannen en organiseren bij leerlingen en wordt het eigenaarschap van het eigen leren bevorderd via een POP. Verder wordt er aandacht geschonken aan talentontwikkeling op een hoger denkniveau.

Good Practice

“Onze zoon van 5 jaar was vastgelopen in het onderwijs en zat thuis. Hij gaat nu weer met plezier naar school!! Dit alles in goed overleg.”

“Wij zijn zeer positief over deze school en ook zeer dankbaar. Onze (zHB) zoon is totaal vastgelopen op zijn vorige school. Hij zit sinds een half jaar op de Tjongerschool en bloeit helemaal op. Er is goede afstemming tussen school en ouders, ze staan open voor onze zoon, leveren maatwerk en ‘zien’ hem. We wensen alle (hb) kinderen in Nederland en daarbuiten zo’n school en zulke prettige docenten toe!”

Kritische succesfactoren

- Ouders feedback vragen en vervolgens zelf de regie houden op het schoolbeleid met het oog op het belang van de leerlingen.
- Trots is de school op het op gang en op school krijgen van een thuiszittende (HB-) leerling
- De spin-off van het Meet en Greet-programma naar andere leerlingen